

'Maar als Saban B. nou een gerechtvaardigd belang bij privacy heeft?'

Gerhard van Roon

.....
Arnoud Veilbrief
 journalist

In het kader van de Week van het Recht discussieerden in de oude zaal van de Tweede Kamer advocaten met Kamerleden over maatschappelijke verantwoordelijkheid en sociale rechtshulp. De levendigheid van de discussies varieerde, maar interessant waren ze allebei.

Het heeft iets merkwaardigs. Een belangrijke taak van de Tweede Kamer naast het controleren van de regering is het mede-opstellen van wetten. Maar in de huidige Kamer zijn de juristen op de vingers van één hand te tellen. 'De minst juridisch onderlegde Kamer *ever*', aldus gespreksleider Max van Weezel. Hoe zat dat?

Jurist en CDA-Kamerlid Sybrand van Haersma Buma tilde er niet zwaar aan. 'Niet-

juristen voegen een maatschappelijke blik toe, die heel verfrissend kan zijn.' Maar de balans was misschien wat ver doorgeschoten. 'Kandidatencommissies zouden meer moeten kijken naar de achtergrond van toekomstige volksvertegenwoordigers. En daar horen juristen bij.'

Gescherm met werkelijkheden

Daarover was men het eens. Tijd voor wat reuring. Er stonden per slot twee strafadvocaten – Peter Plasman en Inez Weski – tegenover de twee 'justitiehavikken' van de Tweede Kamer, Sybrand van Haersma Buma en Fred Teeven, de laatste nota bene oud-Officier van Justitie.

'Politici hebben een gebrekkige band met de werkelijkheid', vond Weski. 'Er wordt vaak wetgeving geponeerd die in het buitenland al beproefd en vervolgens verworpen is, soms met af-

schuw. Het pentiti-systeem bijvoorbeeld uit Italië, waarin kroongetuigen tegen de mafia worden ingezet. Dat zijn mensen die zelf vaak een carrière als seriemoordenaar hebben. Of het systeem met minimumstraffen in de VS. Men vraagt zich daar nu af: hoe hebben wij het kunnen doen?' Even later: 'Men pikt uit andere rechtsstelsels wat men nodig heeft.'

Het verwijt onvoldoende in de werkelijkheid te leven, dat was ook wat de twee volksvertegenwoordigers op hun beurt veel strafadvocaten verweten. 'De werkelijkheid van strafadvocaten en van deze zaal (vol advocaten, red.) is nog niet de echte werkelijkheid', aldus Teeven. 'Uw werkelijkheid, bedoelt u zeker', ketste Weski terug.

Dat ondoorzichtige en subjectieve gescherm met werkelijkheden, als excuus om nieuwe bevoegdheden toe te kennen, daar moest Weski

niets van hebben. 'Er zijn cijfers, er zijn onderzoeken, er zijn effectrapportages. Het is wel degelijk helder waar we over spreken.'

De grote leugen

Maatschappelijke verantwoordelijkheid, daarover zou de discussie gaan. Moest die expliciet in de Advocatenwet worden opgenomen? Voor Teeven hoefde het niet. 'De advocaat verdedigt zo goed mogelijk de belangen van zijn cliënt. Met een heldere positieverdeling in de rechtszaal is iedereen het meest gebaat.'

Daarover was men het roerend eens. Maar: 'Als de advocaat van Saban B. klaagt dat de privacy van zijn cliënt beschadigd wordt door diens foto in de krant', zei Van Haersma Buma, 'dan vraag ik me af: heb je wel enig idee wat voor gevoel dat in de samenleving geeft?' Plasman week niet: 'Als een cliënt daar een gerechtvaardigd belang bij heeft, moet de advocaat dan zeggen: ik doe het niet?' Plasman op zijn beurt zou graag 'de grote leugen' dat het OM er is voor de waarheidsvinding beëindigd zien. 'Leg in de wet vast wat allang de praktijk is, namelijk dat het OM er is voor de vervolging.'

Toen wond Van Haersma Buma zich op, wat tot de grappigste verspreking van het debat leidde. 'Jullie doen net alsof het OM, als de beulen van Stalin, de hele dag bezig is met het vervolgen onschuldige burgers, met liegen en bedriegen. Dat is de taak van het O..... 'Waarop hij zich

bedacht, maar te laat, de zaal barstte al in lachen uit. Het weerhield eenmans-jury Frits Huffnagel er niet van om Van Haersma Buma aan het eind van de bijeenkomst uit te roepen tot winnaar van het debat.

Wees niet zo bescheiden

Die hilariteit en emoties ontbraken in het tweede debat, tussen de Kamerleden Naima Azough (GroenLinks) en Mies Westerveld (PvdA) en de soci-

ale advocaten Hein Vogel en Amanda de Nijs. Het werd, wellicht mede door de politieke kleur van de parlementariërs, een gesprek tussen gelijkgestemden, over bezuinigingen op de rechtshulp en de ontoereikendheid van een rechtsbijstandsverzekering.

De politiek zou zich beter moeten realiseren dat het vervolgen van kleine vergrijpen als schoolverzuim (Vogel) of vechtpartijtjes (Azough) niet

alleen jongeren al voortijdig met een strafblad opzadelt, maar ook een grote druk op de rechtshulp legt. Door de 'open eindjes' in onduidelijke wetgeving wordt dit nog eens versterkt. 'Neem nou het begrip "zware beroepen" in de AOW-discussie, zei Vogel. 'Ik zie de gang naar de rechter al.'

Zo was ondoordachte wetgeving ook hier een punt van kritiek aan de politici. Toch moest Azough ook nog

iets van het hart. De actie van vorig jaar om in toga op het Binnenhof te protesteren tegen bezuinigingen op de rechtshulp: uitstekend. Maar verder schitterde de sociale advocatuur in de media door afwezigheid. 'Als je ziet hoe de strafadvocaten het beeld voor de beroepsgroep bepalen, dan zou ik zeggen: wees niet zo bescheiden! Laat je zien!'

Tuchtrecht actueel

Zie voor de uitspraken Tuchtrecht.nl

Tuchtrecht.nl van start

Op de website www.tuchtrecht.nl, die 14 oktober jl. van start ging, zullen behalve de advocatuur ook het notariaat, de gerechtsdeurwaarders, de veerartsen en enkele product-schappen hun tuchtrechtelijke uitspraken publiceren. Binnenkort zijn alle uitspraken van het Hof van Discipline vanaf 1 januari 2009 er te zien. Niet alle Raden van Discipline zullen de uitspraken met terugwerkende kracht plaatsen. De uitspraken worden nog altijd geanonimiseerd gepubliceerd. Er kan voorlopig worden gezocht op criteria als 'zorg voor de cliënt', 'wat een behoorlijk advocaat betaamt' (uitgesplitst naar wederpartij, derden en mede-advocaten), 'ontvanke-lijkheid' en 'maatregelen'. Als de databank met een 'substantieel aantal uitspraken' is gevuld, kan fijnmaziger worden gezocht.

Dossier onvoldoende overgedragen

Van een advocaat mag worden verwacht dat hij op zorgvuldige wijze meewerkt aan de overdracht van een zaak als de cliënt daarom vraagt. Ook moet hij dan adequate informatie geven over de gegevens die hem over de zaak bekend zijn. Dat heeft het Hof van Discipline onlangs bepaald, in een uitspraak gepubliceerd op Tuchtrecht.nl, de website die op 14 oktober is geopend.

In een strafzaak wilde een verdachte een andere raadsman dan de piketadvocaat die hem is toegewezen. De cliënt vroeg de piketadvocaat het dossier over te dragen. De piketadvocaat deed dat niet volledig en verstrekte verkeerde informatie. De Raad van Discipline Den Haag berispt de piketadvocaat. Het hof daarentegen vindt de berisping te zwaar en geeft een enkele waarschuwing nu niet

vaststaat dat de piketadvocaat een deel van het dossier opzettelijk niet heeft doorgestuurd. Wel is duidelijk dat hij verkeerde informatie heeft gegeven en een formulier niet heeft verstrekt.

Duidelijk zijn over rol

Een bedrijfsjurist die in deeltijd een vrij gevestigd advocaat is, moet bij het aannemen van een zaak over een arbeidsconflict duidelijk maken dat hij ook advocaat is. Dat heeft de Amsterdamse Raad van Discipline bepaald. Hij kan zich niet onttrekken aan de strenge gedragsregels voor advocaten in dienstbetrekking door het ene moment te handelen als bedrijfsjurist en het andere als advocaat. Wanneer de als bedrijfsjurist gedetacheerde advocaat wil ontsnappen aan de regels voor de advocatuur, moet hij zich van het tableau laten schrappen. De raad waarschuwt de betrokkene.

Negeren verzoek cliënt

Een advocaat bepaalt met welke aanpak de belangen van zijn cliënt het best zijn gediend, maar moet de cliënt duidelijk maken hoe hij te werk wil gaan en waartoe hij bereid is. Het is pas tuchtrechtelijk verwijtbaar als de advocaat kennelijk onjuist optreedt en adviseert en de belangen van de cliënt daardoor (kunnen) worden geschaad. In dit geval heeft de advocaat tuchtrechtelijk laakbaar gehandeld door het verzoek van de cliënt – eis in reconventie instellen – zo lang te negeren dat de rechterlijke uitspraak onherroepelijk is geworden. Ook ligt het volgens de Raad van Discipline op de weg van een advocaat zijn cliënt te bellen als een reactie op de concept-memorij uitblijft.

